

Іноді предмети мають такий вигляд, наче стали свідками історії. Я зазвичай уявляла, що дерев'яний стіл, за яким ми сиділи під час семінару з Шекспіра в професора Крамера на останньому курсі, був таким же стародавнім, як Колумбійський університет: він стоїть у цій кімнаті з 1754 року, з витертими краями, зношеними через таких самих студентів, як ми, які човгалися на них століттями. Це, звичайно ж, не могло бути правдою. Але так я собі уявляла. Студенти, які вчилися під час війни за незалежність США, громадянської війни, обидвох світових воєн, воєн у В'єтнамі, Кореї та Перській затоці.

Дивно: якби ти запитав мене, хто ще був із нами того дня, не думаю, що я б відповіла. Раніше могла уявити всі їхні обличчя дуже чітко, але тринадцять років по тому пам'ятаю лише тебе і професора Крамера. Я навіть не можу пригадати ім'я асистентки кафедри, яка пізніше влетіла до аудиторії. Ще пізніше від тебе.

Крамер щойно закінчив переклик, коли ти поштовхом відчинив двері. Ти усміхнувся до мене, знімаючи кепку з логотипом «Даймондбекс»¹, і на твоїх щоках на мить з'явилася ямочка. Ти запхнув кепку до задньої кишені, очима швидко зайняв місце поруч зі мною, тож приземлився на сусідній стілець.

— А ви у нас...? — запитав Крамер, коли ти поліз до свого наплічника по зошит і ручку.

— Гейб, — відповів ти. — Гебріел Семсон.

¹ Професійна бейсбольна команда з міста Фінікс, штат Аризона. (Тут і далі прим. перекл.)

Крамер перевірив папери.

— Домовмося до кінця семестру приходити вчасно, містере Семсон, — сказав він. — Заняття починаються о дев'ятій. Хоча намагайтеся встигати раніше.

Ти, погоджуючись, кивнув, і Крамер почав розповідати про основні теми п'єси «Юлій Цезар».

— «В людських ділах припливи є й відпливи, / Зустрінь приплив — і піднесешся вгору, / А пропусти, і путь твоя земна / Мілинами й стражданнями проляже. / Сьогодні нас несе припливна хвиля, / І ми повинні нею скористатись, / Або все втратимо»¹. Сподіваюся, ви всі прочитали трагедію. Хто може сказати, що в цьому місці говорить Брут про долю і свободу волі?

Я завжди пам'ятатиму цей уривок, адже відтоді я безліч разів думала про те, що нам судилося зустрітися на цьому семінарі. Чи то доля, чи рішення тримало нас разом усі ці роки. Чи поєднання обох чинників, якими ми скористалися.

Після запитання Крамера кілька студентів почали гортати тексти, що лежали перед ними. Ти пробіг пальцями по своїх кучерявих локонах, і вони вляглися на свої місця.

— Що ж, — промовив ти, а решта студентів — і я серед них — спрямувала погляди на тебе.

Але закінчити тобі не вдалося.

Асистентка, імені якої я не пам'ятаю, увірвалася до аудиторії.

— Вибачте за спізнення, — сказала вона. — Літак врізався в одну з веж-близнюків. Це показали по телебаченню, коли я вже збиралася на заняття.

Ніхто не усвідомлював значення її слів, навіть вона сама.

— Чи був пілот п'яний? — запитав Крамер.

— Не знаю, — відповіла асистентка, сідаючи за стіл. — Я чекала, але диктори й гадки не мали, що коїться. Вони сказали, що літак був на кшталт гвинтового.

¹ Переклад Василя Мисика.

Якби це сталося зараз, усі наші телефони вибухнули б новинами. Сигнали з Twitter і Facebook та повідомлення, що виринають, з «Нью-Йорк Таймз». Але зв'язок тоді ще не був миттєвим, і Шекспіра ніхто не переривав. Ми не надали цьому ваги, і Крамер продовжував говорити про п'єсу. Конспектуючи, я спостерігала, як пальці твоєї правої руки неспівомо торкаються дерев'яної поверхні столу. Я намалювала зображення твого великого пальця з нерівним нігтем і надірваною кутикулою. Досі зберігаю той зошит — він десь у коробці, заповненій конспектами з різних курсів літератури. Я впевнена, що малюнок там.

2

Ніколи не забуду, про що ми розмовляли, повертаючись із кафедри філософії. Хоча в тих словах не було нічого особливого, розмова закарбувалась у моїй пам'яті як частина того дня. Ми разом спускалися східцями. Не буквально разом, а поряд. Повітря було чисте, небо — блакитне, але все вже змінилося. Просто ми цього ще не знали.

Люди навколо перебивали одне одного:

— Вежі-близнюки обвалилися!

— Пари скасовано!

— Хочу стати донором. Не знаєш, де можна здати кров?

Я повернулася до тебе.

— Що коїться?

— Я живу в східному кампусі, — відповів ти, вказуючи на гуртожиток. — Дізнаймося. Ти Люсі, чи не так? Де ти живеш?

— У корпусі Хоган Хол, — відповіла я. — І так, я Люсі.

— Приємно познайомитися, Люсі. Я — Гебріел.

Ти простягнув руку. Посеред цієї метушні я потисла її й підвела погляд, вдивляючись у твоє обличчя. Твоя ямочка на щоці повернулася, очі сяяли блакиттю. Тоді я вперше подумала: *він прекрасний*.

Діставшись східного кампуса, ми разом із твоїми товаришами з кімнати, Адамом, Скоттом і Джастіном, увімкнули теле-

візор. На екрані повторювалися кадри, у яких тіла витягували з будівель, курява з чорних курганів звалищ підіймалася стовпцями в небо, а башти обвалювалися. Ми заціпеніли від побаченого. Вдивлялись у зображення, не в змозі зіставити сюжети з реальністю. Той факт, що це відбувалося в нашому місті, приблизно за сім миль¹ від місця, де ми сиділи, що то були люди — справжні живі істоти, — ще не сприймався за правду. Принаймні для мене. Усе здавалося таким далеким.

Мобільники не працювали. Ти скористався телефоном гуртожитку, щоб зателефонувати мамі в Аризону й повідомити, що з тобою все гаразд. Я зв'язалася з батьками в Коннектикуті, і вони вимагали, аби я повернулася додому. Донька одного їхнього знайомого працювала у Всесвітньому торговому центрі, і від неї не було жодної звістки. У чийогось двоюрідного брата вранці була запланована зустріч у ресторані «Вікна у світ»².

— За межами Мангеттена безпечніше, — сказав батько. — Раптом це сибірська виразка? Чи якась інша біологічна війна. Або нервово-паралітичний газ.

Я повідомила батькові, що метро не працює. І, можливо, залізниця також.

— Я приїду по тебе, — сказав він. — Зараз же сідаю в авто.

— Зі мною все буде гаразд, — відповіла я. — Зі мною друзі. Усе добре. Зателефоную пізніше. — Усе досі не видавалося реальністю.

— Знаєте, — сказав Скотт після того, як я поклала слухавку, — якби я був терористичною організацією, то ліпше скинув би на нас бомбу.

— Якого біса? — гаркнув Адам. Він чекав на звістку від свого дядька, який працював у Департаменті поліції Нью-Йорка.

— Я про те, що, теоретично підійшовши до цього... — сказав Скотт, але провадити далі йому не вдалося.

¹ 1 миля = 1,6 км.

² Ресторан у Північній вежі Всесвітнього торгового центру.